

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2021 – 31.08.2021**

(Məlumatlar hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək olan dövr ərzində hazırlanmışdır)

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə	Min ABŞ dolları ilə	İxrac və idxalın xüsusi çəkisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	20 284.86	20 284 862.14	100.00
o cümlədən:			
İxrac	12 935.34	12 935 338.63	63.77
İdxal	7 349.52	7 349 523.51	36.23
Xarici ticarət saldosu	5 585.82	5 585 815.12	-

2) Büdcə daxilolmaları haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	762 460.30
ƏDV üzrə	1 913 105.70
Aksizlər üzrə	106 387.70
Yol vergisi üzrə	28 101.60
Cəmi	2 810 055.30

3) Xarici ticarət iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	180
Xarici ticarət iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	45 039
- Fiziki şəxslər üzrə	37 409
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	7 630
- dövlət sektoru	234
- özəl sektor	7 396

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 20 284 862.14 min ABŞ dolları

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 7 349 523.51 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 7 095 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İdxalda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	694 524.81	9.45	
Özəl sektor	5 813 166.81	79.10	
Fiziki şəxslər	841 831.89	11.45	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	1 728 791.57	23.52	Əlavə 5
Aİ ölkələri	1 453 282.30	19.77	
Digər ölkələr	4 167 449.64	56.71	
İdxal əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	1 051 554.90 (avqust)	-	
- aşağı həddi	790 328.46 (yanvar)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	37 318.06	-	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	28 379.47	0.39	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 12 935 338.63* min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 2 931 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İxracda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	6 690 849.45	51.73	
Özəl sektor	6 162 241.32	47.64	
Fiziki şəxslər	82 247.86	0.63	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	1 062 968.82	8.22	Əlavə 5
Aİ ölkələri	7 019 559.58	54.27	
Digər ölkələr	4 852 810.23	37.51	
İxrac əməliyyatlarının həcmi:			Əlavə 1
- yüksək həddi	2 582 313.72 (iyul)	-	
- aşağı həddi	1 062 906.11 (may)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	-11 704.60	-	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	1 584 468.13	12.25	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	493.10	-	

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

XİF MN uzrə malın kodu	Malın adı	Miqdarı (ədəd)	Statistik dəyəri (min ABŞ dolları)
	Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	56 361	571 757.80
8702	Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş mühərrikli nəqliyyat vasitələri	123	16 890.47
8703	Əsasən adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər mühərrikli nəqliyyat vasitələri	52 488	490 097.93
	ondan:		
870340, 870350, 870360, 870370	daxili yanma mühərriklə yanaşı elektrik mühərriklə də hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	7 234	44 819.96
870380	yalnız elektrik mühərriklə hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	55	1 846.40
8704	Yük daşımaq üçün mühərrikli nəqliyyat vasitələri	3 675	55 825.70
8705	Xüsusi təyinatlı mühərrikli nəqliyyat vasitələri	75	8 943.70

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	10 061.02	0.08	32 173.57	0.44
Sərbəst dönərli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	7 401 153.83	57.22	6 138 577.13	83.52
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa) üzrə malların keçirilməsi	7 401 153.83	57.22	6 137 720.26	83.51
23 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	855.57	0.01
26 – Dövlət kreditinin ödənilməsi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	1.30	0.00
Klirinq üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	92.90	0.00
31 – Klirinq valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	25.48	0.00
36 – Dövlət kreditinin ödənişi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	67.42	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	11 920.83	0.09	528 524.51	7.19
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	11 920.83	0.09	528 335.27	7.19
43 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	189.24	0.00
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	51.36	0.00
72 – MDB ölkələri öhdəliyi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	24.67	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	26.69	0.00
80 – Digərləri	5 512 202.95	42.61	650 104.04	8.85
Cəmi	12 935 338.63	100.00	7 349 523.51	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr	
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	32 074 158.81	Əlavə 6	
dəniz nəqliyyatı	196 319.86		
dəmir yolu nəqliyyatı	2 018 813.88		
avtomobil nəqliyyatı	1 187 027.13		
hava nəqliyyatı	19 124.53		
poçt göndərişi	9.12		
stasionar nəqliyyat vasitələri	28 652 518.12		
özü hərəkət edən vasitələr	346.17		
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	4 750 177.63		
dəniz nəqliyyatı	289 023.01		
dəmir yolu nəqliyyatı	2 325 973.91		
avtomobil nəqliyyatı	1 797 094.50		
hava nəqliyyatı	5 820.55		
poçt göndərişi	196.05		
stasionar nəqliyyat vasitələri	316 371.60		
özü hərəkət edən vasitələr	15 698.01		
Cəmi	36 824 336.44		

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

7.1. Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 296

o cümlədən:

Qaçqmalçılıq faktı	56
Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və ya onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	29
narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	982 608.6927
psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	194 261.668
prekursorların miqdarı (qram)	0
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	13
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	13
Digər cinayət xarakterli faktlar	219
Bu əməlləri törədən şəxslərin sayı	302

7.2. Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 10 817

o cümlədən:

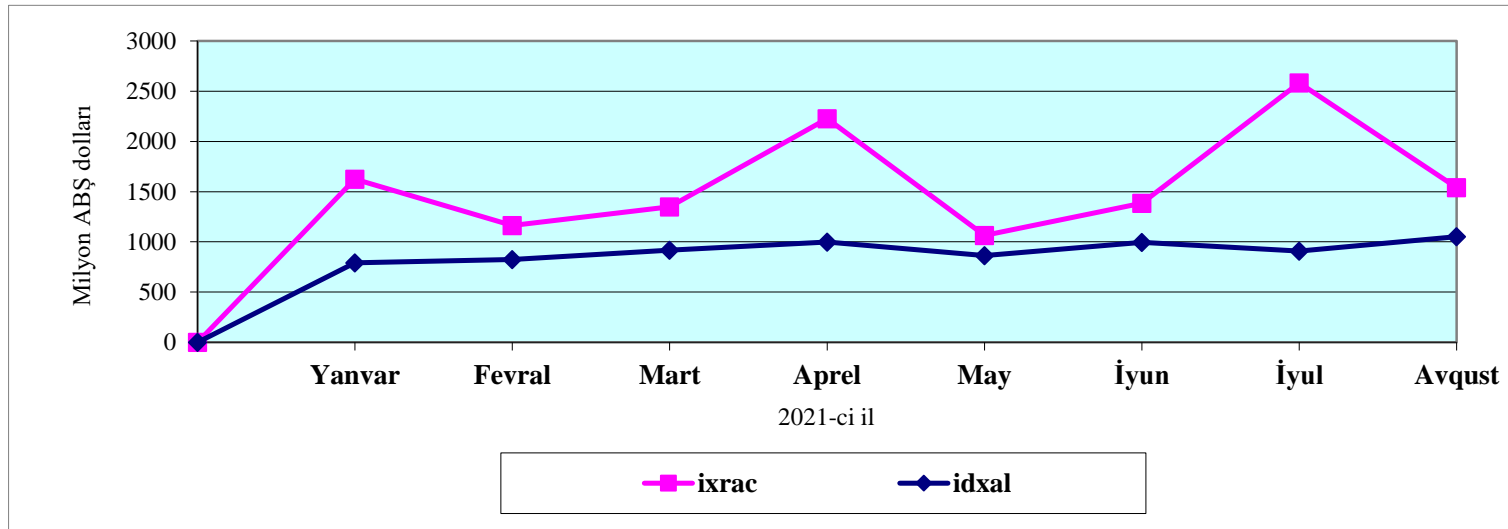
Kənar keçirmə	0
Gizli keçirmə	187
Bəyan etməmə	210
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	8 737
Geri aparmama (gətirməmə)	116
Gömrük ödənişlərindən yayınma	178
Aksiz markasız idxal	0
Digər xətalər	1 443

Əlavə 1

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	1 623 974.17	1 163 973.06	1 350 002.53	2 226 254.53	1 062 906.11	1 383 872.53	2 582 313.72	1 542 041.99	-	-	-	-	12 935 338.63
İdxal	790 328.46	823 135.87	918 410.03	998 706.42	863 281.68	996 883.64	907 222.50	1 051 554.90	-	-	-	-	7 349 523.51
Saldo	833 645.70	340 837.18	431 592.49	1 227 548.11	199 624.43	386 988.89	1 675 091.22	490 487.08	-	-	-	-	5 585 815.12
Dövriyyə	2 414 302.63	1 987 108.93	2 268 412.56	3 224 960.95	1 926 187.79	2 380 756.17	3 489 536.21	2 593 596.89	-	-	-	-	20 284 862.14
İxracın aylıq artımı	-	-460 001.11	186 029.47	876 252.01	-1 163 348.42	320 966.42	1 198 441.19	-1 040 271.73	-	-	-	-	-
İdxalın aylıq artımı	-	32 807.41	95 274.16	80 296.39	-135 424.74	133 601.96	-89 661.15	144 332.41	-	-	-	-	-

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
		Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4
	Cəmi	12 935 338.63	100.00	7 349 523.51	100.00
01	Diri heyvanlar	226.12	0.00	32 733.31	0.45
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	395.86	0.00	43 721.34	0.59
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	900.89	0.01	14 779.64	0.20
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	6 319.34	0.05	98 547.61	1.34
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	2 631.69	0.02	1 268.57	0.02
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analogi hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	209.35	0.00	20 101.34	0.27
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvəköklülər və kök yumruları	182 691.59	1.41	47 427.50	0.65
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	181 987.24	1.41	89 066.36	1.21
09	Qəhvə, çay, mate və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	5 765.09	0.04	47 907.29	0.65
10	Dənli bitkilər	3 974.86	0.03	160 883.51	2.19
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	218.42	0.00	12 466.10	0.17
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	3 397.85	0.03	42 130.40	0.57
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrələr, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	941.00	0.01	549.37	0.01
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	604.65	0.00	593.66	0.01
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	19 237.76	0.15	140 673.57	1.91
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	126.40	0.00	25 017.04	0.34
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	25 478.63	0.20	135 128.77	1.84

A	B	1	2	3	4
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	2 623.72	0.02	55 086.09	0.75
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	1 451.26	0.01	75 925.05	1.03
20	Tərəvzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	15 994.15	0.12	29 004.05	0.39
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	1 581.08	0.01	87 308.45	1.19
22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə	8 901.68	0.07	51 407.95	0.70
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	3 886.74	0.03	57 621.13	0.78
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	5 851.87	0.05	62 533.40	0.85
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	23 411.07	0.18	20 440.82	0.28
26	Filizlər, şlaklar və kül	15 017.46	0.12	345.99	0.00
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	11 425 112.97	88.32	198 304.97	2.70
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	3 856.90	0.03	83 449.85	1.14
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	38 350.04	0.30	24 937.34	0.34
30	Əczaçılıq məhsulları	2 464.21	0.02	384 925.25	5.24
31	Gübrələr	33 900.42	0.26	34 995.55	0.48
32	Aşılavıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografiya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	2 850.07	0.02	42 239.31	0.57
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	1 516.26	0.01	111 688.06	1.52
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilalama üçün tərkiblər, şamlar və analogi məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	285.80	0.00	73 919.03	1.01
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	12.51	0.00	10 806.08	0.15
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	0.00	0.00	4 388.24	0.06
37	Foto və kino malları	0.00	0.00	1 806.79	0.02
38	Digər kimyəvi məhsullar	4 958.65	0.04	132 150.52	1.80
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	264 736.27	2.05	234 553.03	3.19
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	286.21	0.00	90 323.46	1.23
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılınmış dəri	7 911.88	0.06	358.88	0.00
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analogi mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	87.39	0.00	12 783.00	0.17
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	0.06	0.00	314.17	0.00
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	321.99	0.00	199 064.32	2.71
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	341.35	0.00

A	B	1	2	3	4
46	Küləşdən, alfadan və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.03	0.00	161.86	0.00
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	26.74	0.00	155.20	0.00
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	2 214.44	0.02	123 981.24	1.69
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiyalar və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	1 379.30	0.01	6 639.78	0.09
50	İpək	2 519.83	0.02	15.62	0.00
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	0.00	0.00	359.68	0.00
52	Pambıq	183 093.83	1.42	3 429.47	0.05
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	0.00	0.00	2 964.15	0.04
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	1 091.62	0.01	27 949.36	0.38
55	Kimyəvi liflər	139.42	0.00	8 917.25	0.12
56	Pambıq (vata), keçə və ya fetr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosalar və onlardan məmulatlar	344.27	0.00	28 662.86	0.39
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	189.76	0.00	11 996.51	0.16
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	70.97	0.00	4 883.12	0.07
59	Həpəndürülmüş, üzüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	18.85	0.00	4 920.34	0.07
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.01	0.00	20 268.90	0.28
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	205.09	0.00	94 380.14	1.28
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	528.52	0.00	58 207.71	0.79
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	14 204.83	0.11	31 713.85	0.43
64	Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	262.23	0.00	46 224.25	0.63
65	Baş geyimləri və onların hissələri	2.78	0.00	2 685.56	0.04
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanc, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	0.02	0.00	662.26	0.01
67	Emal edilmiş lələk və pərğü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	3.91	0.00	1 025.47	0.01
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analoji materialdan məmulatlar	550.99	0.00	40 330.29	0.55
69	Keramika məmulatları	117.66	0.00	71 361.97	0.97
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	5 244.70	0.04	50 033.53	0.68
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	142 265.92	1.10	18 958.02	0.26
72	Qara metallar	63 124.90	0.49	195 865.54	2.67

A	B	1	2	3	4
73	Qara metallardan məmulatlar	17 422.36	0.13	318 464.05	4.33
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	34 582.58	0.27	13 566.66	0.18
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	0.10	0.00	1 807.14	0.02
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	92 041.41	0.71	71 524.11	0.97
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	7 397.60	0.06	263.89	0.00
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	783.99	0.01	857.45	0.01
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	10.98	0.00
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	6.89	0.00	525.63	0.01
82	Qiymətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	2 538.79	0.02	27 072.14	0.37
83	Qiymətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	46.55	0.00	40 758.60	0.55
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	24 523.99	0.19	1 178 665.14	16.04
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyazma və səsləndirmə aparaturası, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	11 725.96	0.09	629 288.04	8.56
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki siqnal avadanlıqları	1 965.48	0.02	44 921.99	0.61
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	3 322.08	0.03	717 539.44	9.76
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	32.65	0.00	57 725.12	0.79
90	Optik, fotoqrafik, kinematoqrafiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	14 018.66	0.11	148 532.40	2.02
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	49.74	0.00	11 149.29	0.15
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	23.13	0.00	1 177.12	0.02
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	3 808.01	0.03	127 296.32	1.73
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	111.47	0.00	25 954.11	0.35
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	249.80	0.00	45 288.07	0.62
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	143.10	0.00	170.52	0.00

Əlavə 3

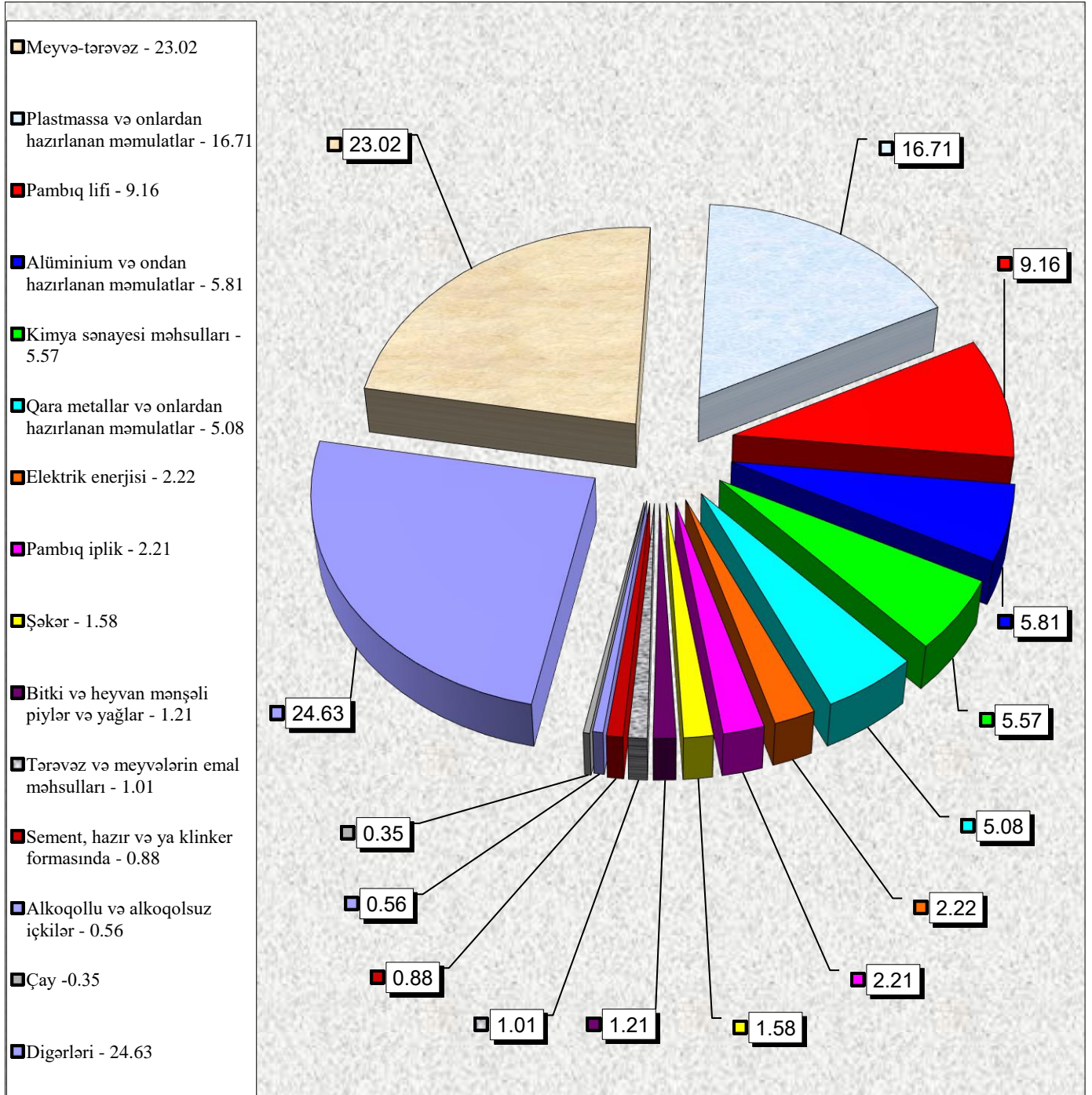
İxracda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 8 ayı		2021-ci ilin ilk 8 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin ilk 8 ayının qeyri- neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
		İxrac - cəmi	-	12 935 338.63	100.00	-
I.	2709-2715	Neft-qaz sektoruna daxil olan mallar üzrə	-	11 350 870.50	87.75	-
	270900	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	18 771 176.40	8 498 811.15	65.70	-
	2710	Xam məhsullardan başqa, bitumlu süxurlardan alınmış neft və neft məhsulları; tərkibində neft və ya neft məhsullarının miqdarı 70 kütlə % və ya daha çox olan məhsullar, ton	971 028.11	448 407.87	3.47	-
	271121	Təbii qaz, qaz halında, min kub metr	13 241 763.48	2 350 391.76	18.17	-
	27131	Neft koksu, ton	195 576.05	15 120.92	0.12	-
	271320	Neft bitumu, ton	119 202.91	25 176.59	0.19	-
		Digərləri	-	12 962.21	0.10	-
II.		Neft-qaz sektoruna daxil olmayan mallar üzrə	-	1 584 468.13	12.25	100.00
	07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	393 949.11	364 678.83	2.82	23.02
		ondan:				
	0701	Kartof, ton	91 813.86	39 851.36	0.31	2.52
	0702	Tomat, ton	119 104.09	128 212.77	0.99	8.09
	0802 2	Meşə fındığı, ton	7 653.37	45 037.98	0.35	2.84
	0808 10	Alma, ton	34 355.87	16 924.32	0.13	1.07
	0810 70	Xurma, ton	42 342.91	31 865.68	0.25	2.01
	0810907501	Nar, ton	1 926.56	2 991.53	0.02	0.19

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 8 ayı		2021-ci ilin ilk 8 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin ilk 8 ayının qeyri- neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
	0902	Çay, ton	731.05	5 528.62	0.04	0.35
	15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	14 401.14	19 237.76	0.15	1.21
	1701	Şəkər, ton	47 906.59	25 043.19	0.19	1.58
	20	Tərəvəz və meyvələrin emal məhsulları, ton	13 773.86	15 994.15	0.12	1.01
	22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə, min ABŞ dolları	-	8 901.68	0.07	0.56
	2523	Sement, hazır və ya klinker formasında, ton	382 517.34	13 989.45	0.11	0.88
	2716	Elektrik enerjisi, min kVt/saat	872 057.98	35 205.32	0.27	2.22
	28-38	Kimya sənayesi məhsulları, ton	335 366.94	88 194.87	0.68	5.57
		ondan:				
	3102	azot gübrəsi, ton	129 289.40	31 415.05	0.24	1.98
	39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	277 737.67	264 736.27	2.05	16.71
		ondan:				
	3901	polietilen, ilkin formalarda, ton	90 602.43	104 917.00	0.81	6.62
	390210	polipropilen, ilkin formalarda, ton	56 928.20	75 896.89	0.59	4.79
	390230	propilenin sopolimerləri, ilkin formalarda, ton	16 819.05	29 136.67	0.23	1.84
	5201-5203	Pambıq lifi, ton	94 358.17	145 064.93	1.12	9.16
	5204-5207	Pambıq iplik, ton	12 248.64	35 087.61	0.27	2.21
	72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	111 169.66	80 547.26	0.62	5.08
	76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	37 138.24	92 041.41	0.71	5.81
		Digərləri	-	390 216.77	3.03	24.63

Əlavə 3-də göstərilmiş qeyri-neft məhsullarının ixracında əsas malların faizlə xüsusi çəkisi

Əlavə 3.1

Xam neft və təbii qazın ixrac olunduğu ölkələr *

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	Ölkələr	Miqdar	Statistik dəyər
2709 00	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	Cəmi	18 771 176.40	8 498 811.15
		İtaliya	8 936 546.40	4 001 658.58
		Xorvatiya	1 162 326.39	547 839.18
		İspaniya	1 191 741.78	510 500.34
		Hindistan	1 093 961.16	482 377.59
		İsrail	972 654.65	457 803.40
		Portuqaliya	665 643.95	307 758.80
		Tunis	595 120.06	274 484.53
		Ukrayna	649 817.80	268 290.54
		Böyük Britaniya	534 097.64	263 872.47
		Almaniya	441 718.62	216 128.93
		Türkiyə	411 174.05	176 203.46
		Kanada	278 174.60	140 031.95
		Tailand	277 100.94	134 110.72
		Belarus	270 691.94	118 892.03
		Çin	277 516.67	102 592.36
		İndoneziya	173 504.81	87 124.86
		Rumıniya	173 781.81	80 876.89
		Vyetnam	139 699.64	72 728.56
		Çexiya	120 392.67	61 012.00
		İsveçrə	90 283.35	48 391.61
		Fransa	91 755.21	45 737.11
		İrlandiya	87 840.90	41 737.54
		Avstriya	80 008.75	37 460.90
		Avstraliya	54 975.82	20 884.24
		Rusiya	646.79	312.56

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	Ölkələr	Miqdar	Statistik dəyər
2711 21	Təbii qaz, qaz halında, min kub metr	Cəmi	13 241 763.48	2 350 391.76
		Türkiyə	7 309 619.31	1 089 818.18
		İtaliya	3 046 941.26	836 241.79
		Gürcüstan	2 157 801.61	268 509.14
		Yunanıstan	424 205.61	127 571.40
		Bolqarıstan	150 749.16	22 464.97
		İran İslam Respublikası	152 446.53	5 786.28

 * - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

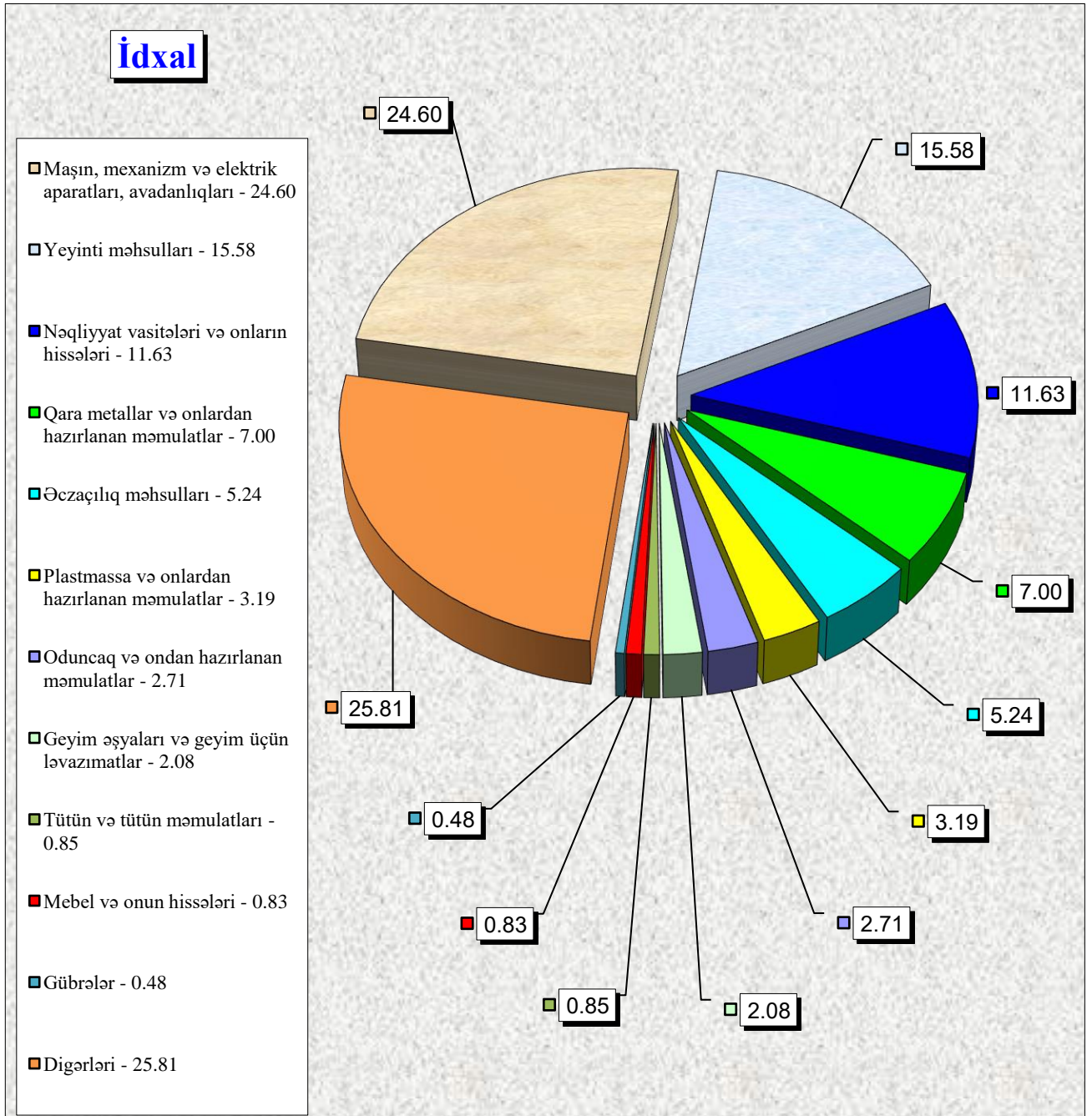
Əlavə 4

İdxalda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 8 ayı		2021-ci ilin ilk 8 ayının idxalına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	
	İdxal - cəmi	-	7 349 523.51	100.00
02-04, 07-11, 1201-1208, 15-22	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	1 144 888.98	15.58
	ondan:			
02	Ət, ton	25 669.78	43 721.34	0.59
0401-0402	Süd, ton	5 887.17	8 292.45	0.11
0405	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	9 942.25	50 111.74	0.68
07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	234 222.50	136 493.87	1.86
0902	Çay, ton	9 802.52	41 925.17	0.57
1001	Buğda, ton	480 960.65	122 245.94	1.66
1003	Arpa, ton	14 433.69	3 087.10	0.04
1005	Qarğıdalı, ton	19 567.25	8 953.60	0.12
1006	Düyü, ton	34 019.63	24 831.61	0.34
15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	101 988.25	140 673.57	1.91
24	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	62 533.40	0.85
30	Əczaçılıq məhsulları, ton	15 113.51	384 925.25	5.24
31	Gübrələr, ton	108 310.19	34 995.55	0.48
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	111 787.57	234 553.03	3.19
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	199 064.32	2.71
61-62	Geyim əşyaları və geyim üçün ləvazimatlar, min ABŞ dolları	-	152 587.84	2.08
72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	338 452.89	514 329.59	7.00
84-85	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	1 807 953.18	24.60
86-89	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	854 872.51	11.63
9401-9403	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	61 006.75	0.83
	Digərləri	-	1 897 813.10	25.81

Əlavə 4-də göstərilmiş idxal əməliyyatlarında əsas malların xüsusi çəkisi, faizlə

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

Ölkələrin adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	2	4	6	8
Cəmi	12 935 338.63	100.00	7 349 523.51	100.00
o cümlədən:				
MDB ölkələri üzrə cəmi	1 062 968.82	8.22	1 728 791.57	23.52
Belarus	129 960.44	1.00	79 437.59	1.08
Qazaxıstan	22 203.75	0.17	49 039.54	0.67
Qırğızıstan	4 732.80	0.04	2 244.49	0.03
Moldova	830.90	0.01	2 654.22	0.04
Özbəkistan	16 092.99	0.12	45 751.04	0.62
Rusiya	545 051.33	4.21	1 235 231.45	16.81
Tacikistan	5 537.94	0.04	46.24	0.00
Türkmənistan	26 135.15	0.20	21 089.34	0.29
Ukrayna	312 423.51	2.42	293 297.65	3.99
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	7 019 559.58	54.27	1 453 282.30	19.77
Almaniya	226 276.29	1.75	433 531.48	5.90
Avstriya	40 053.95	0.31	52 138.08	0.71
Belçika	20 500.18	0.16	36 870.98	0.50
Bolqarıstan	25 913.86	0.20	12 066.05	0.16
Çexiya	62 947.31	0.49	27 679.87	0.38
Danimarka	1 037.15	0.01	17 833.75	0.24
Estoniya	1 152.28	0.01	2 784.14	0.04
Finlandiya	231.98	0.00	15 562.61	0.21
Fransa	47 036.79	0.36	131 222.47	1.79
Xorvatiya	547 855.98	4.24	1 387.82	0.02
İrlandiya	41 754.46	0.32	15 108.25	0.21
İspaniya	514 600.02	3.98	49 061.23	0.67

A	2	4	6	8
İsveç	1 200.86	0.01	48 979.05	0.67
İtaliya	4 885 896.34	37.77	293 976.71	4.00
Kipr	0.00	0.00	5 341.62	0.07
Latviya	8 811.67	0.07	11 307.94	0.15
Litva	9 369.11	0.07	16 967.59	0.23
Lüksemburq	7 180.53	0.06	2 260.64	0.03
Macarıstan	1 314.72	0.01	25 339.77	0.34
Malta	16 422.74	0.13	183.61	0.00
Niderland	14 710.43	0.11	61 845.16	0.84
Polşa	3 175.81	0.02	72 337.74	0.98
Portuqaliya	307 916.77	2.38	7 133.97	0.10
Rumniya	99 921.86	0.77	65 883.38	0.90
Slovakiya	64.78	0.00	24 739.04	0.34
Sloveniya	4 030.11	0.03	13 292.19	0.18
Yunanıstan	130 183.61	1.01	8 447.17	0.11
Digər ölkələr üzrə cəmi	4 852 810.23	37.51	4 167 449.64	56.71
Albaniya	100.00	0.00	326.09	0.00
Amerika Birləşmiş Ştatları	48 012.15	0.37	299 488.56	4.07
Amerika Samoası	0.00	0.00	3.86	0.00
Andorra	0.00	0.00	0.89	0.00
Anqilya (Britaniya)	0.00	0.00	6.04	0.00
Anqola	111.59	0.00	0.00	0.00
Argentina	10.82	0.00	28 434.06	0.39
Aruba	1.25	0.00	0.00	0.00
Avstraliya	21 222.20	0.16	28 406.20	0.39
Baham adaları	0.00	0.00	0.01	0.00
Banqladeş	279.20	0.00	6 676.71	0.09
Benin	64.56	0.00	0.00	0.00
Bermud adaları	15.31	0.00	0.00	0.00
Bəhreyn	0.00	0.00	409.47	0.01
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	8 689.96	0.07	22 261.67	0.30
Tanzaniya	0.00	0.00	350.85	0.00
Boliviya	0.00	0.00	12.43	0.00
Bosniya və Herseqovina	0.00	0.00	813.63	0.01

A	2	4	6	8
Botsvana	0.00	0.00	10.14	0.00
Böyük Britaniya	285 296.02	2.21	195 099.86	2.65
Braziliya	17 966.25	0.14	117 575.38	1.60
Bruney-Darüssalam	33.03	0.00	0.00	0.00
Burkina-Faso	0.00	0.00	0.12	0.00
Burundi	0.00	0.00	1.46	0.00
Butan	0.00	0.00	30.75	0.00
Cəbəli-Tariq	59 598.46	0.46	0.18	0.00
Cənubi Afrika Respublikası	0.79	0.00	4 853.25	0.07
Cənubi Sudan	0.00	0.00	54.61	0.00
Cibuti	17.52	0.00	0.00	0.00
Çad	0.00	0.00	4.19	0.00
Çili	0.26	0.00	3 460.84	0.05
Çin	130 169.97	1.01	1 006 173.93	13.69
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	1 395.99	0.01	580.88	0.01
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	1.54	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	64.00	0.00
Ekvador	18.95	0.00	27 717.43	0.38
Eritreya	0.00	0.00	11.05	0.00
Əfqanıstan	6 339.84	0.05	68.53	0.00
Əlcəzair	6.99	0.00	1 072.74	0.01
Farer adaları	0.00	0.00	104.47	0.00
Filippinlər	3.55	0.00	1 593.57	0.02
Gürcüstan	469 553.22	3.63	62 870.64	0.86
Haiti	0.00	0.00	5.69	0.00
Həbəşistan	0.00	0.00	244.07	0.00
Hindistan	489 537.73	3.78	99 407.67	1.35
Honduras	0.00	0.00	19.57	0.00
İndoneziya	87 261.47	0.67	41 523.26	0.56
İordaniya	375.30	0.00	2 359.07	0.03
İraq	10 799.33	0.08	294.72	0.00
İran İslam Respublikası	19 235.64	0.15	236 775.06	3.22
İslandiya	0.00	0.00	1 104.87	0.02
İsrail	461 908.85	3.57	22 295.71	0.30

A	2	4	6	8
İsveçrə	203 249.88	1.57	61 900.81	0.84
Fələstin	53.83	0.00	296.79	0.00
Kamboca	0.00	0.00	1 204.71	0.02
Kamerun	0.01	0.00	27.49	0.00
Kanada	141 794.18	1.10	7 232.82	0.10
Kayman adaları	0.00	0.00	133.23	0.00
Şimali Makedoniya Respublikası	229.71	0.00	360.53	0.00
Keniya	0.00	0.00	940.13	0.01
Kolumbiya	0.69	0.00	450.73	0.01
Konqo (Brazzavil)	0.00	0.00	5.26	0.00
Konqo (Kinşasa)	41.29	0.00	0.00	0.00
Koreya (KXDR)	0.00	0.00	28.81	0.00
Koreya Respublikası	19.57	0.00	141 812.10	1.93
Kosta-Rika	0.00	0.00	985.78	0.01
Kot-divuar	134.17	0.00	61.27	0.00
Kuba	19.79	0.00	92.09	0.00
Küveyt	112.90	0.00	39.32	0.00
Qabon	11.62	0.00	0.00	0.00
Qambiya	0.00	0.00	0.39	0.00
Qana	125.06	0.00	14.13	0.00
Qayana	94.14	0.00	0.00	0.00
Qəmər adaları	0.00	0.00	20.60	0.00
Qətər	795.93	0.01	50.63	0.00
Qrenlandiya	0.00	0.00	10.34	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	142.40	0.00
Laos (LXDR)	0.00	0.00	122.56	0.00
Lixtenşteyn	0.00	0.00	44.26	0.00
Livan	752.58	0.01	1 214.47	0.02
Liviya	27 712.81	0.21	0.00	0.00
Madaqaskar	0.00	0.00	153.48	0.00
Malavi	0.00	0.00	105.39	0.00
Malayziya	397.54	0.00	46 479.64	0.63
Mali	0.00	0.00	0.03	0.00
Mavriki	0.00	0.00	137.03	0.00

A	2	4	6	8
Mavritaniya	0.00	0.00	21.40	0.00
Meksika	372.95	0.00	48 479.40	0.66
Men adası	24.46	0.00	0.00	0.00
Mərakeş	12.04	0.00	3 151.60	0.04
Mərkəzi Afrika Respublikası	0.00	0.00	59.37	0.00
Misir	32 308.17	0.25	7 603.56	0.10
Monako	0.00	0.00	51.78	0.00
Monqolustan	15.25	0.00	2.22	0.00
Monteneqro	0.60	0.00	32.23	0.00
Mozambik	0.72	0.00	0.00	0.00
Myanma	82.70	0.00	790.34	0.01
Namibiya	0.00	0.00	3.31	0.00
Nepal	0.00	0.00	45.20	0.00
Nigeriya	81.78	0.00	72.06	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	1.88	0.00
Norveç	364.59	0.00	64 756.19	0.88
Oman	272.43	0.00	219.17	0.00
Pakistan	381.47	0.00	6 628.17	0.09
Palau	0.00	0.00	0.04	0.00
Panama	0.00	0.00	52.97	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	452.39	0.01
Peru	0.00	0.00	2 422.51	0.03
Pitkern (Britaniya)	0.00	0.00	1.39	0.00
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	106.46	0.00
Ruanda	0.00	0.00	33.07	0.00
Salvador	0.00	0.00	8.76	0.00
San-Marino	42.62	0.00	252.60	0.00
Seneqal	350.78	0.00	0.19	0.00
Serbiya	895.09	0.01	5 085.41	0.07
Seyşel adaları	0.00	0.00	0.17	0.00
Səudiyyə Ərəbistanı	2 941.56	0.02	10 364.75	0.14
Sinqapur	760.72	0.01	13 485.13	0.18
Somali	17.52	0.00	0.22	0.00
Sudan	0.00	0.00	1.97	0.00

A	2	4	6	8
Surinam	0.00	0.00	0.05	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	73.37	0.00	373.34	0.01
Svazilend	0.00	0.00	52.81	0.00
Syerra-Leone	0.00	0.00	52.20	0.00
Şimali Marian adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.05	0.00
Svalbard (Şpisbergen və Yan-Mayen)	0.00	0.00	0.07	0.00
Şri-Lanka	0.00	0.00	37 864.75	0.52
Tailand	134 141.97	1.04	37 100.45	0.50
Tayvan (Çinin əyaləti)	17.27	0.00	13 660.01	0.19
Tokelau (Yeni Zelandada)	0.00	0.00	6.09	0.00
Trinidad və Tobaqo	140.95	0.00	8.68	0.00
Tunis	345 669.61	2.67	1 794.08	0.02
Türkiyə	1 756 607.08	13.58	1 128 369.49	15.35
Uqanda	0.00	0.00	0.83	0.00
Uruqvay	0.00	0.00	102.69	0.00
Vanuatu	0.00	0.00	5.05	0.00
Venesuela	0.00	0.00	15.53	0.00
Vyetnam	72 995.49	0.56	75 640.77	1.03
Yamayka	0.00	0.00	37 357.90	0.51
Yaponiya	10 233.50	0.08	167 942.81	2.29
Yeni Zelandada	64.77	0.00	25 800.91	0.35
Yəmən	177.93	0.00	0.00	0.00
Zambiya	0.00	0.00	0.03	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	478.16	0.01
Təyin olunmayıb	190.98	0.00	0.00	0.00

Əlavə 5.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	20 284 862.14	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	5 179 873.06	25.54
Türkiyə	2 884 976.57	14.22
Rusiya	1 780 282.77	8.78
Çin	1 136 343.90	5.60
Almaniya	659 807.77	3.25
Ukrayna	605 721.16	2.99
Hindistan	588 945.40	2.90
İspaniya	563 661.25	2.78
Xorvatiya	549 243.80	2.71
Gürcüstan	532 423.86	2.62
İsrail	484 204.57	2.39
Böyük Britaniya	480 395.88	2.37
Amerika Birləşmiş Ştatları	347 500.71	1.71
Tunis	347 463.69	1.71
Portuqaliya	315 050.73	1.55
Digər ölkələr	3 828 967.03	18.88

İxracda əsas ölkələr

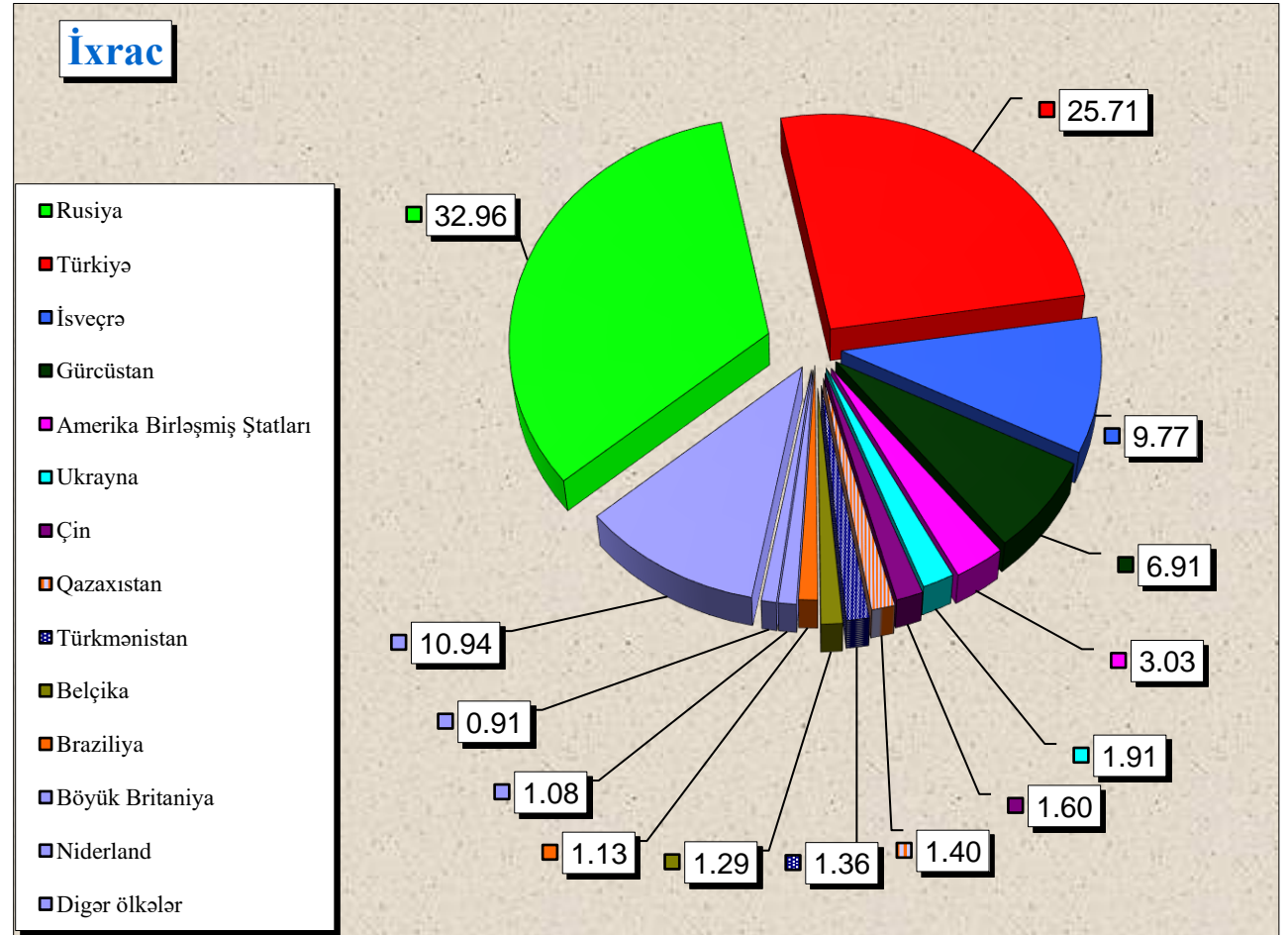
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi ixraca nisbətən %-lə
Cəmi	12 935 338.63	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	4 885 896.34	37.77
Türkiyə	1 756 607.08	13.58
Xorvatiya	547 855.98	4.24
Rusiya	545 051.33	4.21
İspaniya	514 600.02	3.98
Hindistan	489 537.73	3.78
Gürcüstan	469 553.22	3.63
İsrail	461 908.85	3.57
Tunis	345 669.61	2.67
Ukrayna	312 423.51	2.42
Portuqaliya	307 916.77	2.38
Böyük Britaniya	285 296.02	2.21
Almaniya	226 276.29	1.75
İsveçrə	203 249.88	1.57
Kanada	141 794.18	1.10
Digər ölkələr	1 441 701.81	11.14

İdxalda əsas ölkələr

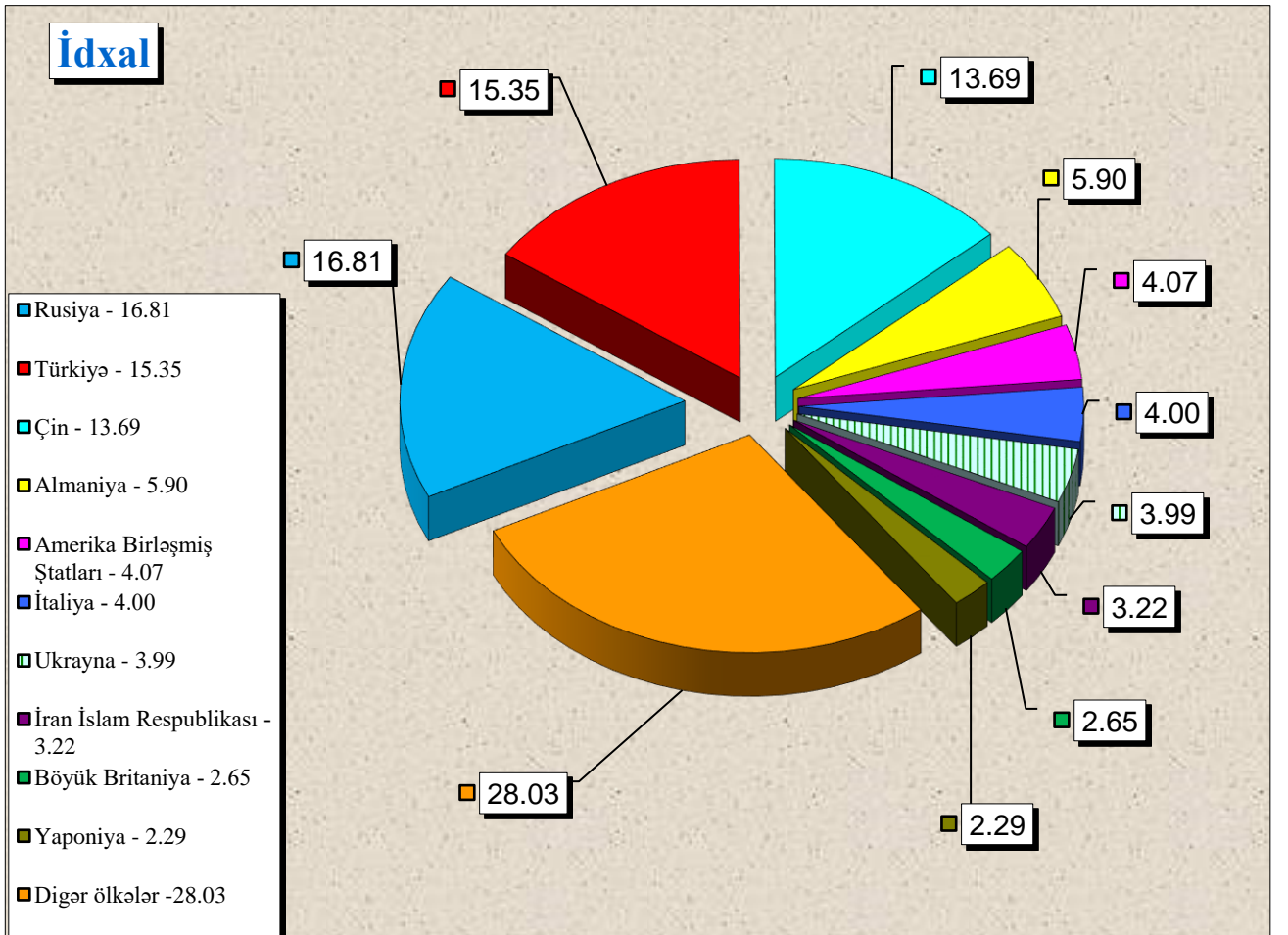
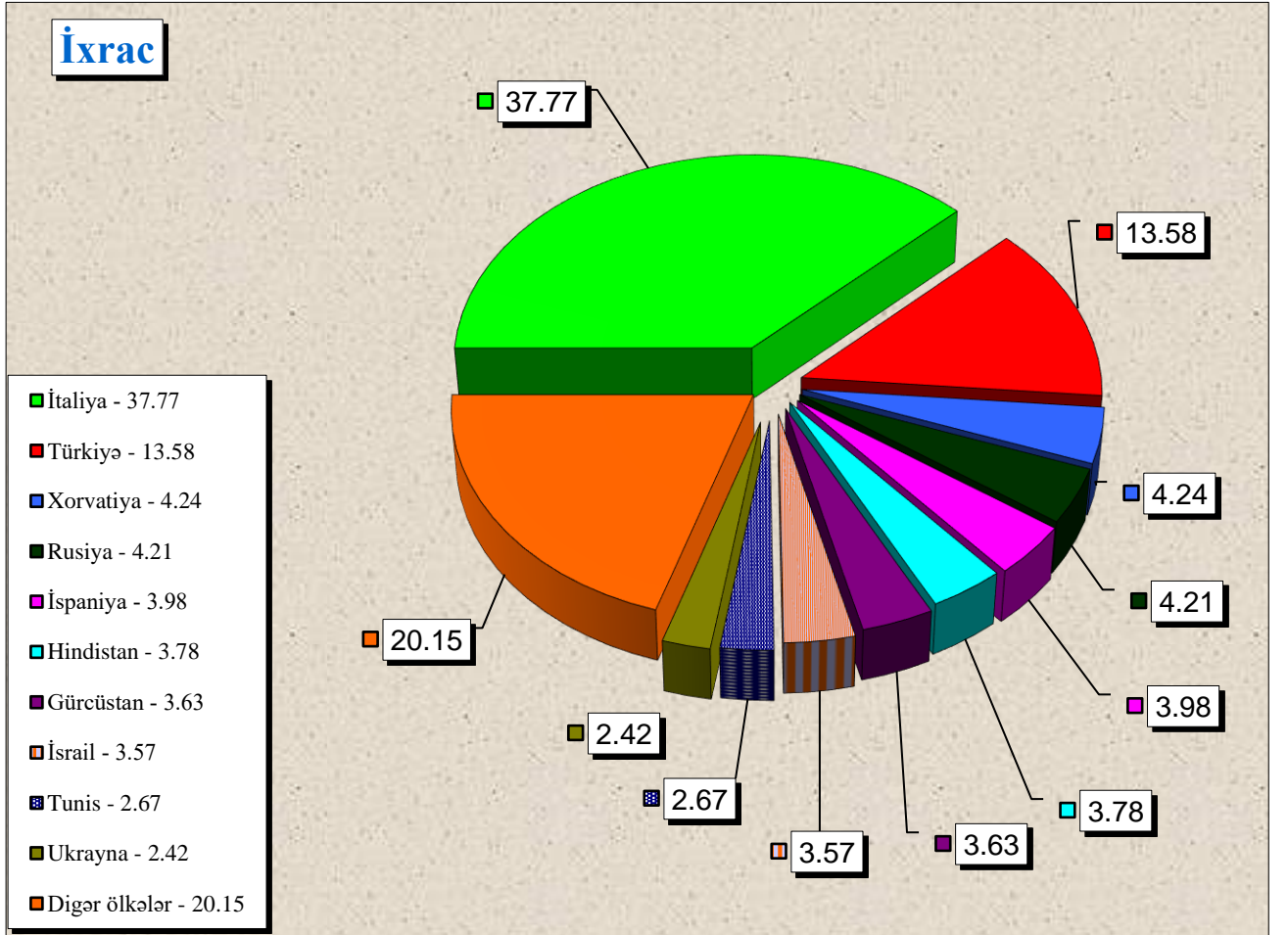
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi idxala nisbətən %-lə
Cəmi	7 349 523.51	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	1 235 231.45	16.81
Türkiyə	1 128 369.49	15.35
Çin	1 006 173.93	13.69
Almaniya	433 531.48	5.90
Amerika Birləşmiş Ştatları	299 488.56	4.07
İtaliya	293 976.71	4.00
Ukrayna	293 297.65	3.99
İran İslam Respublikası	236 775.06	3.22
Böyük Britaniya	195 099.86	2.65
Yaponiya	167 942.81	2.29
Koreya Respublikası	141 812.10	1.93
Fransa	131 222.47	1.79
Braziliya	117 575.38	1.60
Hindistan	99 407.67	1.35
Belarus	79 437.59	1.08
Digər ölkələr	1 490 181.31	20.28

Qeyri-neft məhsullarının ixrac olunduğu əsas ölkələr

Ölkələrin adı	İxracın həcmi, min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən, %-lə
Cəmi	1 584 468.13	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	522 280.77	32.96
Türkiyə	407 301.50	25.71
İsveçrə	154 853.84	9.77
Gürcüstan	109 479.30	6.91
Amerika Birləşmiş Ştatları	47 970.98	3.03
Ukrayna	30 196.85	1.91
Çin	25 410.44	1.60
Qazaxıstan	22 145.93	1.40
Türkmənistan	21 508.20	1.36
Belçika	20 500.18	1.29
Braziliya	17 966.25	1.13
Böyük Britaniya	17 125.97	1.08
Niderland	14 439.89	0.91
Digər ölkələr	173 288.05	10.94

Əlavə 5.1-də göstərilmiş ixrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələrin faizlə xüsusi çəkisi

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	196 319.86	91 125.27	289 023.01	352 715.27	485 342.87	443 840.54
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	2 018 813.88	679 695.29	2 325 973.91	1 229 282.66	4 344 787.80	1 908 977.95
30	Avtomobil nəqliyyatı vasitələri	1 187 027.13	1 055 806.77	1 797 094.50	4 829 020.12	2 984 121.63	5 884 826.89
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	19 124.53	182 344.82	5 820.55	761 444.13	24 945.07	943 788.94
50	Poçt göndərişi	9.12	2 690.73	196.05	50 549.38	205.16	53 240.11
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	28 652 518.12	10 922 580.73	316 371.60	20 591.78	28 968 889.72	10 943 172.51
90	Özü hərəkət edən vasitələr	346.17	1 095.03	15 698.01	105 920.17	16 044.19	107 015.20
	Yekun:	32 074 158.81	12 935 338.63	4 750 177.63	7 349 523.51	36 824 336.44	20 284 862.14

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
- xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
- ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
- idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
- gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;

İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin dəyəri ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşişlər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
 - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
 - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilas etmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
 - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
 - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövrü nəşrlər;
 - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
 - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
- nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
- Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
- ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarında yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
- texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- sərgi eksponatları;
- idman yarışları, tamaşalar və analogi tədbirlər üçün keçirilən mallar;
- girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
- mal nümunələri;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
- sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
- əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.